

ELŐTERJESZTÉS

**Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat
Képviselő-testületének**

2015. április 15. napján

tartandó

nyílt ülésének

5.)

napirendi pontjához

LAJOSKOMÁROM NAGYKÖZSÉGI

ÖNKORMÁNYZAT

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2014 -2019.

TARTALOMJEGYZÉK

I. BEVEZETŐ.....	3
II. HELYZETELEMZÉS.....	5
1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága	5
2. Főbb demográfiai jellemzők	7
a.) Születések, halálozások számának alakulása (az elmúlt 5 évben)	7
b.) Népesség kor szerinti megoszlása 2015. január 1-jén.....	8
3. Infrastruktúra helyzete.....	8
4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele.....	9
5. Munkanélküliség.....	9
6. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása.....	9
7. Környezeti állapot.....	10
8. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere	13
8.1. Az Önkormányzat Partnerkapcsolatai	13
8.2. Az Önkormányzat testvérkapcsolatai	13
9. Az előző ciklusokban megvalósult és az előző ciklusból áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések	13
9.1. Megvalósult fejlesztések 2003-2010.....	13
9.2. Megvalósult fejlesztések 2010-2014.....	14
9.3. Áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések	16
III. KÖZSZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA	16
1. Az Önkormányzat által ellátott kötelező feladatok	16
2. Az Önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok.....	16
3. Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra	17
Oktatás.....	17
Egészségügy	17
Szociális ellátás	18
Gyermek- és ifjúságvédelem	19
Kultúra.....	19
Sport.....	19
IV. HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA (HFS)	20
1. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok (SWOT)	20
2. A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők.....	20
3. Fejlesztési alapelvek	21
V. STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK	21
1. Fejlesztési célok, elképzelések	21
1.1. Településrészeink fejlődése	21
Középbogárd.....	21
Sáripusztá	21
Lajoskomárom	22
2. A megvalósítás mechanizmusa	22
2.1. Helyi vállalkozások.....	22
2.2. Idegenforgalom	23
2.3. Faluközpont, utak, járdák, parkok felújítása.....	23
2.4. Középületek felújítása, hasznosítása.....	23
2.5. Infrastruktúra	24
2.6. Informatikai fejlesztések	24
3. Munkahelyteremtés	24
3.1. Munkahelyteremtés	24
3.2. Közfoglalkoztatás	25
4. Településfejlesztés.....	25
VI. A HELYI ADÓPOLITIKA	26
VII. VAGYONGAZDÁLKODÁS	27
1. Nem lakás célú ingatlanok	27
2. Lakásgazdálkodás.....	27
3. Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság	27
4. Vagyoni helyzet	28
5. Anyagi források megteremtése	28
6. Pénzügyi gazdálkodás	28
VIII. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI POLITIKA	29
1. Vízszolgáltatás, szennyvíz és csapadékvíz elvezetés, tisztítás.....	30
2. Közteremtő fenntartása	30
3. Közterületek fenntartása	30
4. Köztisztaság, településtisztaság	31
5. Helyi tűzvédelem	31
6. Helyi közbiztonság	32
IX. A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉSE	32
A megvalósítás költségei éves ütemezésben.....	32
Források alakulása éves ütemezésben	33

I. BEVEZETŐ

Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a szerint a „*képviselő-testület hosszú távú elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti...*” és az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el; vagy a meglévő gazdasági programot felülvizsgálja, azt a ciklusidő végéig kiegészíti, módosítja. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi (járási, megyei) területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

Lajoskomárom nagyközség feladatorientált működtetésének és fejlesztésének stratégiai tervének, programjának célja, hogy Lajoskomárom fejlődésének üteme fenntartható, a településen élők életminőségének komfortja biztosítható, javítható és növelhető legyen.

A Gazdasági Program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztésorientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a falu fenntartható fejlődését segítik elő, így a jövedelemtermelő kapacitása szempontjából meghatározó jelentősége van népességmentartó képességnek, a dinamikus, személyes boldogulásra is esélyt adó, az identitásnak és érzelmi azonosulásnak kialakulását elősegítő programoknak.

Az elmúlt évek munkája és a ránk váró feladatok szorosan összekapcsolódnak. Tény, hogy az ország fejlődéséért felelős szakmai anyagok, szakmai elemzései kimondják: nem történt meg a területi kiegyenlítés és felzárkóztatás. A vidékfejlesztés eddig alkalmazott intézkedései tartalmukat és megvalósításuk módját tekintve nem kifejezetten alkalmasak a hátrányos helyzetű települések társadalmi és gazdasági problémáinak enyhítésére. Oka, hogy a vidéki fejlesztéseket célzó támogatások alapvetően infrastruktúra fejlesztések, kismértékben vállalkozásfejlesztés. Egyik sem tartalmaz humán erőforrás fejlesztést, nem kezeli integráltan a humán erőforrás, a tőke és az innovatív megoldás együttes, gazdaságélénkítő elképzeléseit. A megye déli részének mutatói (infrastrukturális ellátás, munkanélküliség, előregedés, népsűrűség, jövedelmi és egészségügyi mutatók) mind a leszakadást bizonyítják.

Figyelemmel kísérjük a vidékfejlesztési politika 2014-2020-as programidőszak célkitűzéseit. Az Európa 2020 stratégia alapján az EMVA rendelet (5) cikk vidékfejlesztési prioritásait.

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata a jövő iránt érzett felelőssége tudatában alapvető fontosságúnak tartja a település működésének és fejlesztésének folyamatosságát. A helyi fejlesztési stratégia céljaként a Mezőföld agrár lehetőségeire építve a település lakossági igényeire figyelemmel alkotja meg a változásokhoz alkalmazkodni tudó gazdasági programját, mely az elért, meglévő eredmények megőrzésén túl tartós értékek további megteremtésére törekszik.

Az elmúlt évek, évtizedek tudományos eredményei a globalizáció mellett egyre erőteljesebben hívják fel a figyelmet a lokalizáció jelenségére. A földrészek, országok és régiók közötti verseny erőteljesen érződik a települések, különösen a hasonló adottságokkal rendelkező települések közötti verseny is. Verseny a befektetésekért, a munkahelyekért, a megélhetésért a jövőbeni jövedelemért.

A verseny ugyanakkor folyamatos megújulásra, a társadalmi-gazdasági folyamatok megértésére és a célkitűzések átgondolására készíti a szereplőket.

Jelen gazdasági program prioritásnak tekinti a kötelező önkormányzati feladatok teljesítését, a jogkövető magatartást, ezért elsőbbséget biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak.

Miután a megye, a járás és a településen élők jövőjét, jólétét számos - a helyi döntéshozók akaratán kívülálló- tényező is befolyásolja, a gazdasági program azokra az elemekre koncentrál, amelyekre az önkormányzat hatással van. Ilyen a gazdaságfejlesztés, a humán erőforrás fejlesztés és a környezetminőség javítása.

A helyi gazdaság versenyképességére az önkormányzat közvetett eszközökkel tud hatást gyakorolni:

- gazdasági szabályozással (*helyi adók, övezeti besorolások, engedélyek, bérleti díjak, tervek és stratégiák stb.*)
- helyi vállalkozások fejlesztése (*infrastruktúra, technológia és termékfejlesztés, inkubáció stb.*)
- helyi piac fejlesztése (*infrastruktúra, szemléletformálás, fogyasztási szokások stb.*)
- foglalkoztatás koordinációja (*munkához jutás, munkaerő közvetítés, szakképzés stb.*)
- alternatív gazdaságélénkítő eszközök (*helyi pénzeszköz, bank, cserekörök, hűségkártyák stb.*)
- klaszterfejlesztés (*együttműködés, közös érdekérvényesítés, térségi marketing, szövetkezesek stb.*)

Az önkormányzat az alábbi szempontokra figyelemmel játszik szerepet a lakosság életminőségének javulása, a jóléti szolgáltatások növelése területén:

- Környezetvédelem (aktív, passzív környezetvédelmi fejlesztések, hulladékkezelés stb.)
- Fenntarthatóság (megújuló energiaforrások, környezeti elemek fenntartható használata, klímavédelem stb.)
- Táj- és természetvédelem (élőhelyvédelem, ökológiai kiegyenlítő felületek, stb.)
- Környezeti szemléletformálás (oktatás, kampányolás, tanösvények stb.)
- Épített környezet rehabilitációjához
- Szociális és egészségügyi ellátottság (alapellátások, egészségügyi szolgáltatások, idősök helyzete stb.)
- Szegénység kezelése (lakhatás, szegregáció, szociális problémák kezelése stb.)
- Demográfiai helyzet (koreloszlás, vándorlás, képzettség helyzete és kezelésük stb.)

II.

HELYZETELEMZÉS

1. A település földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Lajoskomárom Fejér megye egyik legfiatalabb települése, helytörténete a XIX. század elején (1802) kezdődik. 1950. óta tartozik a megyéhez, korábban Veszprém megye enyingi járásának nagyközsége volt.

Területe 75,67 km², lakossága ma 2279 fő.

A Mezőföld délnyugati peremén, a Sió és a Sárrét övezte löszhátság középpontján fekszik. A XVIII. és XIX. század fordulóján vizes területtel övezett a táj. A terület a Batthyány család mezőkomáromi uradalmához tartozott. A mai állapot előzményei magyarázzák kiváló talajadottságait.

Geológiai felépítése: pliocén homokos-agyagos rétegekre települt néhány méter vastag folyóvízi hordalék, több helyen foltokban vastag lösztakaróval. Domborzati képe változatos: lapos vízmosások, kisebb halmok tagolják. Legmagasabb pontjai 178 és 170 m magasak.

Természetes növénytakarója az alföldi flóraidékhez tartozik. Átlagos évi középhőmérséklete 10,5 – 11 °C, a napsütés évi összege 2000 – 2100 óra, az évi csapadékmennyiség 550 – 560 mm. Az uralkodó szélirány ÉNY-i 20 % gyakorisággal, de a K-i és Ny-i szélirány is 15 – 15 %-os gyakoriságú. A község vízfolyása a beépített területtől Ny-ra a Kutas-patak.

Ma az 1983-ban átadott korszerű egészségháza orvos, fogorvos, fizioterápiás- és nőgyógyászati szakrendelés, zöldkeresztes védőnő és felszerelt laboratórium dolgozik.

Óvoda 1891-től működött, önálló épületet azonban csak 1939-ben kapott. 1959-60-ban építettek új óvodát. A faluban mindhárom felekezeti építetett templomot.

A település továbbra is támogatja a testvér-települési kapcsolatok erősítését. A bajorországi Haag városával közel 20 éves múltra tekint vissza a testvér-kapcsolat, a 2010-es évben a erdélyi Zselyk településsel is testvér-települési kapcsolatot alakítottunk ki.

Lajoskomárom Fejér megyében, az enyingi járásban helyezkedik el. A 21.500 fős járás egyik meghatározó települése Lajoskomárom közel 2300 lakossal a Dég-Somi úton található, illetve a 10 km-re lévő Enyinggel közvetlen út köti össze. Siófok 33, a Balaton keleti partja 25, a megyeszékhely, Székesfehérvár 50 km-re található. Lajoskomárom földrajzi elhelyezkedése szerencsés a jó termőföldadottságok, a Balaton és a fő közlekedési utak viszonylagos közelsége okán; és kevésbé szerencsés, az ipari zónák viszonylagos távolsága miatt.

A lakosság száma kb. 15 éve folyamatosan csökken, hasonlóan a környező településekhez. Mára jelentős a népességfogyás, képzett fiatalok elvándorlása jelentős, növekszik az üres, elhagyott lakóépületek száma. Ugyanakkor a zártkerti ingatlanok (pince, présház) villannyal és vízzel, kiépített úttal való ellátása után üdülőként is kezdenek funkcionálni.

A Fejér megyére készített fejlesztési koncepciók, programok, valamint az agrár- és vidékfejlesztési stratégiai program az alábbi – Lajoskomárom számára is érvényes – prioritásokat fogalmazta meg:

- az agrárgazdaság modernizációját, versenyképességét szolgáló beruházások,
- a vidéki infrastruktúra fejlesztése,
- az életminőség javítása (közintézmények, a közösségi élet területeinek felújítása; települési rendezési, szabályozási tervek készítése; civil szervezetek erősítése; kistérségi és települési kapcsolatok javítása, partner települések bevonásával),
- többirányú turizmus fejlesztése (falusi turizmus; termálturizmus; hobbiturizmus-vadászat, horgászat, borászat, lovas turizmus).

Lajoskomárom mind a bel- és külterületi adottságainál, a meglévő természeti és épített környezeti adottságainál fogva, alkalmas a fenti programok megvalósítására.

Az önkormányzat tevékenységének részterületei: adottságok – fejlesztési elképzelések Lajoskomárom közigazgatási területét három településrész alkotja:

Lajoskomárom:	1727 fő
Középbogárd:	503 fő
Sáripusztá:	49 fő
	<hr/>
	2279 fő

Lakóépületek száma:

Lajoskomárom: 658
Középbogárd: 186
Sáripusztá: 32

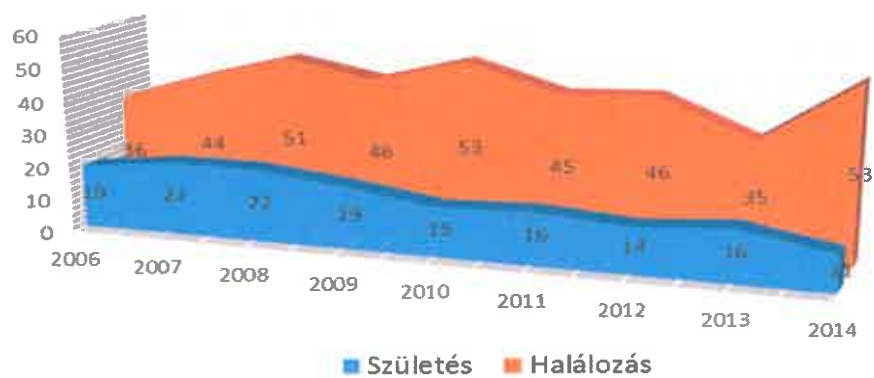
876 ingatlan

2. Főbb demográfiai jellemzők

a) Születések, halálozások számának alakulása (az elmúlt 5 évben)

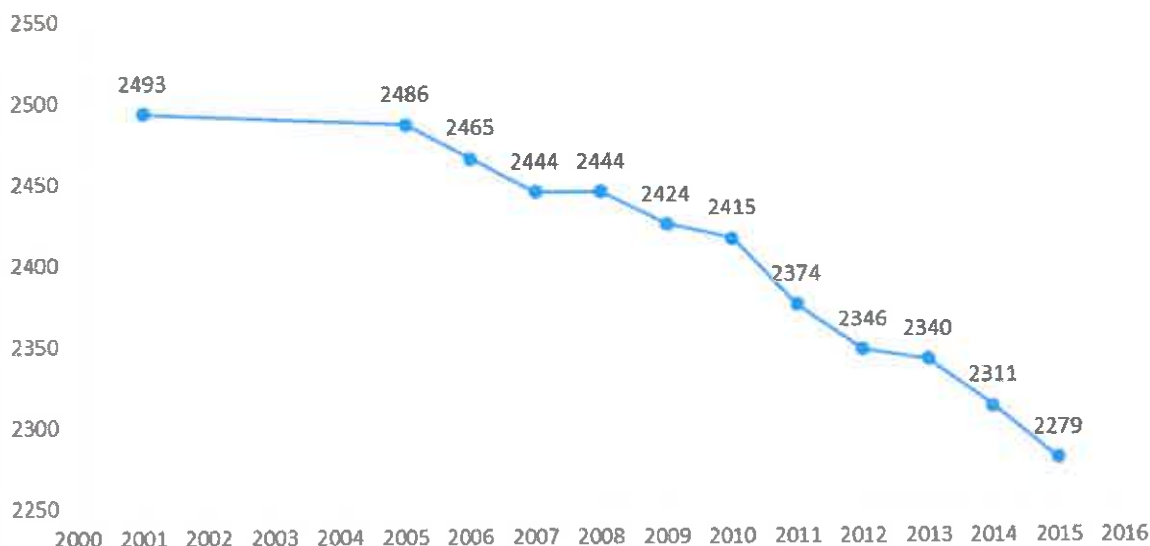
Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2006.	17	36
2007.	21	44
2008.	21	51
2009.	19	46
2010.	15	53
2011.	16	45
2012.	14	46
2013.	16	35
2014.	11	53

Lajoskomárom

Lajoskomárom Lakónépességének alakulása

b) Népeesség kor szerinti megoszlása 2015. január 1-jén

Kor szerinti csoportosítás	Fő 2011	Fő 2015
0 – 3	74	60
4 – 6	60	52
7 – 14	218	184
15 – 18	133	113
19 – 60	1360	1331
61 -	529	539
Összesen	2374	2279

Korcsoport	Fő 2015	Megoszlás %-a
Gyermek- és fiatalok	409	17,95
Munkaképes korú	1580	69,12
Időskorú	290	12,73
Összesen	2279	100

3. Infrastruktúra helyzete

A település infrastrukturális ellátottsága jónak mondható. Vezetékes ivóvízzel és gázzal, villanyárammal, szennyvízzel Lajoskomárom 100 %-ban ellátott. A legutóbbi évek fejlődését jellemzi, hogy elkészült a gázvezeték, a középbugárdi vízmű. A településünkön kiépült a kábeltelevíziós rendszer, illetve a telefonkorszerűsítés is megtörtént. 2014. évben beüzemelésre került a szennyvízcsatorna-hálózat és szennyvíztisztító telep. Belterületi úthálózat 100 % szilárd burkolattal ellátott. A belvízelvezető árokrendszer kiépítése a vízjogi létesítési engedélyes terveknek megfelelően, a település nagyobb részén elkészült; lehetőségeink szerint szükséges továbbfejlesztése. A meglévő árokrendszerek folyamatos karbantartása, tisztítása azonban kiemelt feladat.

Település rendelkezik mind teljes, mind részleges infrastruktúrával ellátott lakóingatlanokkal, illetve ipari és turisztikai fejlesztésre alkalmas területtel.

4. Vállalkozási tevékenységet végzők száma, összetétele

A településen vállalkozási tevékenységet végző vállalkozások száma és összetétele
2015 január 1-én

Ágazat	Vállalkozások száma 2011	Vállalkozások száma 2015.01.01
Ipar	-	-
Építőipar	11	9
Mezőgazdaság	61	68 (+258 családi gazdasági tag és őstermelő)
Távközlés, közlekedés	-	4
Kereskedelem	16	16
Vízgazdálkodás	-	1
Egyéb anyagi	12	16
Egészségügy, szociális, kulturális	4	4
Összesen	104	118 (+258 családi gazdasági tag és őstermelő) =376

5. Munkanélküliség

Megnevezés	Mutatószám 2011	2015.01.01
Regisztrált álláskeresők száma (fő)	122	67
180 napnál kevesebb ideig regisztrált munkanélküliek száma (fő)	23	6
Járadékra jogosultak száma (fő)	28	14
Szociális ellátásban részesülők száma (fő)	27	18
Munkaképes korú lakosság száma (fő)	1549	1580
Munkanélküliségi ráta (%)	7,88	4,24

Az adatokban bekövetkezett javulást a közel 120 fő közfoglalkoztatása is eredményezi.

6. Az önkormányzat által ellátott feladatok és működtetett intézmények, humán erőforrások alakulása

Megnevezés	2015. évi NYITÓ (fő)
Önkormányzati igazgatás	9
Községgazdálkodás	2
Gyermekétkeztetés	4
Zöldterület kezelés	1
Közfoglalkoztatás	88
Köztemető fenntartás	1
Védőnői szolgálat	2
TÁMOS Egészségfejlesztés	3
Könyvtár, közművelődés	1
Összesen Önkormányzat	111
Településfejlesztő Kft.	11

7. Környezeti állapot

Sor-szám	Kérdés	Válasz
1.	Település földrajzi adatai, lakosság száma	Terület: 75,67 km² Lakosság: 2279 Lakásszám: 876
2.	Település tisztasága, esztétikája megfelelő-e? (takarítás, utcai szeméttárolók, virágládák)	Igen
3.	Zöldfelületek/parkok aránya növekedett-e a településen belül, gondozásuk megoldott-e?	Növekedés: Faluközpont felújítása 2012 év Gondozás: igen (lásd közfoglalkoztatás)
4.	Történt-e erdősítés?	Igen (Tölgyes ültetvény 85 Hrsz, Csemetekert Temetőnél) Béka tó (akác)
5.	A településen nyilvántartott gépjárművek száma	Személygépkocsi: 651 Tehergépkocsi: 74
6.	Telepengedéllyel rendelkező vállalkozások száma	6
7.	Környezetterhelést előidéző vállalkozások száma, tevékenységek	Mezőgazdasági vállalkozások szám: 68 ; Családi gazdaság, őstermelő: 258 (műtrágya használata + állattartók hígtrágya elhelyezése)
8.	Vezetékes ivóvízzel való ellátottság az össz lakás számra vonatkoztatva	875 vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlan van a településen (1 ingatlan nem ellátott vezetékes ivóvízzel)
9.	Megfelelő-e az ivóvíz minősége?	Igen
10.	Szennyvízelhelyezés lehetősége, ürítő helyek ellenőrzése, iszapkezelés	Elhelyezés: FEJÉRVÍZ Lajoskomárom, Középbogárd szennyvíztisztító teleppel
11.	Csatornázottság az össz lakás számra vonatkoztatva	Csatornázottság települési szinten megoldott. Rákötés aránya: 88 %
12.	Rendelkezik-e a település környezetvédelmi rendelettel és környezeti politikával?	Rendelet: 6/2000. (VI.1.) Politika: -
13.	Rendelkezik-e a település hulladékgazdálkodási rendelettel?	6/2000. (VI.1.)

Sorszám	Kérdés	Válasz
14.	Rendelkezik-e a település hulladékgazdálkodási programmal?	13/2004. (XI.1.) Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás
15.	Működik-e a településen rendszeres hulladékgyűjtés és szállítás?	Igen (Lakossági szilárd hulladékgyűjtés, szállítás és elhelyezés - VERTIKÁL Polgárdi)
16.	Évenként keletkező települési szilárd hulladékok mennyisége	454,3 tonna (2012.)
17.	Van-e a településen üzemelő hulladéklerakó, és van-e működési engedélye?	A hulladékudvar környezetvédelmi hatóság által kiadott telepengedéllyel rendelkezik.
18.	Ha nincs, hova szállítják a hulladékot?	-
19.	Van-e a településen illegális lerakó?	Nincs
20.	Van-e a településen már bezárt rekultiválandó hulladéklerakó?	Igen Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás megnyert KEOP pályázattal rendelkezik, rekultiválás ideje: 2011.
21.	Van-e a településen inert (pl. építési törmelék) hulladéklerakó?	Nincs
22.	Van-e a településen állati hulladék befogadására alkalmas ártalmatlanító?	Ártalmatlanító nincs, állati hulladék gyűjtőhely mezőgazdasági vállalkozásoknál
23.	Van-e belterületi nem portalanított út?	Nincs
24.	Utak állapota	Jó (11 km út, 29 km járda)
25.	Van-e a település környezetében természetvédelmi terület?	Lásd: NATURA 2000
26.	Létesült-e új védettség? (műemlék, táj, élőhely, növény, állat, stb.)	Nem
27.	Tervezik-e védettség megkérését az elkövetkezendő 15 évben, és mire?	Nem
28.	Levegő szennyezettségi állapot megfelelő-e?	Megfelelő
29.	Élővizek védelme megoldott-e?	Igen
30.	Történt-e vízszennyezés?	Nem
31.	Történik-e házi komposztálás?	Szervezetten Nem
32.	Okoz-e kárt a településen a belvíz?	Magas a talajvízszint („B”

Sor-szám	Kérdés	Válasz
		érzékenység) Árokrendszer kiépítése folyamatban, mely jelentősen csökkenti az adott problémát.
33.	Rendezett-e a csapadékvíz elvezetése?	Település néhány területét kivéve igen.
34.	Árkok gondozása megoldott-e?	Igen
35.	Lakosság környezetvédelemmel kapcsolatos tájékoztatása?	Honlapon keresztül
36.	Van-e civil környezetvédelmi szervezet, és milyen a lakossággal kapcsolatos viszonya a környezettudat és szemléletformálás tekintetében?	Faluszépítő Egyesület (Lajoskomárom) Faluvédő Egyesület (Középbogárd)
37.	Óvodai környezeti nevelési program van-e?	Igen (Zöld Óvoda)
38.	A településre és környékére vonatkozó legjelentősebb környezetvédelmi probléma megnevezése	Letermelt Erdő terület újraerdősítése 2015 évben
39.	Tervez-e pályázat útján állami forrásokat igényelni ennek megoldására?	Nem.
40.	Tud-e saját forrást biztosítani ennek megoldására?	Igen
41.	Van-e védett területre fenntartási/kezelési terv?	Nincs
42.	Tájvédelmi szempontból új létesítmények esetén telepítési helyszín megválasztása, környezetterhelő hatások mérséklése, tájjelleghez alkalmazkodó kialakítás megvalósul-e?	Nem
43.	Környezetbiztonság	Belvíz-veszélyeztetettség:- Veszélyes anyagokkal dolgozó vállalkozás: - Volt-e erdőtüz: nem
44.	Kerékpárút létesült-e?	Nem
45.	Van-e program a környezettudatos szemlélet alakítására?	Program van: - Szelektív hulladékgyűjtés: igen Utcai szemétygyűjtők: igen 'Tiszta udvar, rendes ház': - Szervezett közös közterületi takarítás: igen Házi komposztálás: -

8. A település hazai és nemzetközi kapcsolatrendszere

8.1. Az Önkormányzat Partnerkapcsolatai:

Az Önkormányzat tagja:

- Magyar Önkormányzat Szövetsége
- Magyar Teleház Szövetség
- Közép-duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Társulás
- Katasztrófavédelmi Alap
- Székesfehérvár Városkörnyéki Alap
- Fejér Megyei Pénzügyi Alap
- Fiatalok Mentora Egyesület
- Mezőföldi Helyi Közösség
- Enyingi Mikrokörzeti Szociális és Gyermekjóléti Intézményi Társulás
- Lajoskomárom – Dég Szennyvízcsatorna-hálózat és Szennyvíztisztító Beruházó Önkormányzati Társulás,

8.2. Az Önkormányzat testvérkapcsolatot ápol:

- Haag Ob. (Németország) városával,
- Zselyk (Erdély, Románia) településsel.

9. Az előző ciklusokban megvalósult és az előző cikusból áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

9.1. Megvalósult fejlesztések 2003 - 2010

Pályázati szám	Pályázati cél megnevezése	Összköltség	Saját forrás	Megpályázott összeg	Elyert összeg
070000303C	Gyógy és Üdülőfalu megvalósíthatósági tanulmány 2003.11-2005.02	12 250 000	3 675 000	8 575 000	8 575 000
AVOP-3,4,1-2004-09-0045/02	Falufejlesztés és megújítás, a vidéki tárgyi és szellemi örökségének megőrzése	11 752 171	2 497 337	9 989 000	9 989 000
070003805K	Belterületi utak felújítása 2005.09-2005.10	7 194 405	2 194 405	5 000 000	4 800 000
07003905K	Polgármesteri Hivatal belső felújítása 2005.09-2007.03	12 105 000	3 905 000	8 200 000	8 200 000
TRFC/KD/V/0700025/2006	Az alapfokú és művészeti oktatás hatékonyságát növelő humán infrastruktúra fejlesztése 2006-2008.04	28 319 976	13 336 919	14 983 000	3 000 000
070001906K	Szennyvízelvezetés vízjogi létesítési engedélyezési terv készítése 2006.05-2008.03	21 000 000	7 200 000	13 800 000	8 800 000
9/2008.FVM.2039137300	Közösségi buszok beszerzése 2008.04-2009.08	7 862 640	1 140 440	7 713 000	6 593 000
SPO-TKL-08	Társkapus-Létesítmény(sport)2008.06.-2009.04	650 000	195 000	455 000	455 000
TEKI 070001109K	Intézménytől-intézményig (járda) 2009.08.-2010.06	4 019 471	1 004 868	3 015 000	3 015 000
Összesen:		105 153 663	35 148 969	71 730 000	53 427 000

9.2.Megvalósult fejlesztések 2010 - 2014

BERUHÁZÁSOK	Teljes költség ezer Ft	Pályázati forrásból ezer Ft	Önerő ezer Ft	Kivitelezés kezdési és befejezési éve
1	2	3	4	5
Iskolai infrastruktúra fejlesztése (TIOP 1.1.1) Számítógépek, Számítógép terem, Digitális táblák	19 930	19 870	60	2 011
Szeméttelp Rekultivációja (Közép-dunavidéki Hulladékgazd. Társulás együttműködésével)	9 000	9 000		2011-2012
LEADER Élhető Faluközpont pályázat	49 492	39 100	10 392	2011-2013
Szennyvízcsatorna hálózat és tisztító megépítése Dég településsel közös beruházásban (50 % Lajoskomárom részesedése)	2 689 154	2 689 154		2011-2013
STARTMUNKA program keretében megvásárolt nagyértékű munkagépek beszerzése (Traktor és tartozékai: pótkocsi,oldalhatároló, ágaprító, gréder, tolólap, FÜNYÍRÓ TRAKTOR)	15 500	15 500		2012
STARTMUNKA program keretében kisértékű tárgyieszközök beszerzése (bozótívágó, lácfűrész, vésőgép és tartozékai)	1 120	1 120		2012
STARTMUNKA program keretében sárrázó építése közutak csatlakozásánál; Mezőgazdasági utak kövezése	1 280	1 280		2012
Biomasszára épülő fűtési rendszer kialakítása Községháza, Művelődési Ház, Tüzelő tárolóval	14 570	12 370	2 200	2012-2013
Községháza melléképület (géptárolók, szociális helyiségek építése)	16 000	10 900	5 100	2013-2014
Kútfúrás (Start pr.)	2 250	2 250		2013
Buszmegálló pavilonok építése (8 db Lajoskomárom - Középbogárd)	4 000		4 000	2013
Be-FITT park létesítése (TIOP 2.1.0)	2 500	2 500		2013
Műfüves focipálya MLSZ pályázat (TAO támogatással)	9 600	9 600		2013
Gyalogátkelőhely létesítése (iskola, óvodához)	2 500		2 500	2013
Játszótér és Park (Lajoskomáromért Alapítványi pályázattal)	10 500	10 500		2013
Játszótér Középbogárd	1 000		1 000	2014
Batthyány Lajos emlékszobor létesítése	980		980	2014
ÖSSZESEN:	2 849 376	2 823 144	26 232	
Szennyvízberuházás nélkül	160 222	133 990	26 232	

FELÚJÍTÁSOK	Teljes költség ezer Ft	Pályázati forrásból ezer Ft	Önerő ezer Ft	Kivitelezés kezdési és befejezési éve
1	2	3	4	5
Sportöltöző nyílászáró csere és tetőfelújítás Társasági Adó pályázat (TAO) támogatással kiegészítve	10 500	7 500	3 000	2011/2012
Egészségház tetőfelújítás, épület hőszigetelés; nyílászáró csere	6 300		6 300	2011/2012
Egészségház belső felújítása; EFI iroda létesítése (TIOP 2.1.)	3 500	3 500		2013
Ravatalozó tetőfelújítás Középbogárd (Társadalmi munkával)	185		185	2011
Óvoda tetőfelújítás (Társadalmi munkával)	4 335		4 335	2011
MOZI épületének tetőfelújítása (Társadalmi munkával)	7 200	5 500	1 700	2012-13
MOZI épületének belső felújítása (LIKE Egyesületi pályázattal)	9 915	9 915		2014
Árokrekstrukció (STARTMUNKA PR.)	6 039	6 000	39	2011
Árokrekstrukció (STARTMUNKA PR.)	28 670	28 670		2012
Lajoskomárom belvízelvezetésének vízjogi létesítési engedélyezése	624	624		2012
Árokrekstrukció (STARTMUNKA PR.)	13 097	13 000	97	2013
Batthyány utcai közterületek megújítása (Faluközpont beruházásokhoz kapcsolódóan)	1 000		1 000	2012
Útfelújítás (Szennyvízberuházáshoz kapcsolódó önkormányzati utak felújításának önrésze Lajoskomárom, Középbogárd utakhoz kapcsolódó padkák elkészítése)	19 440		19 440	2012
Biomasszára épülő fűtési rendszer kialakítása Községháza, Művelődési Ház, Tüzelő tárolóval	14 570	12 370	2 200	2012-2013
Községháza melléképület (géptárolók, szociális helyiségek építése)	16 000	10 900	5 100	2013-2014
Kútfúrás (Start pr.)	2 250	2 250		2013
Útfelújítás (Szennyvízberuházáshoz kapcsolódó önkormányzati utak felújítása, útpadkázások)	42 000	42 000		2013
Térkövezések Parkolók kialakítása és Parképítések	22 000		22 000	2013
Tornaterem aljzat cseréje	11 500	10 500	1 000	2014
ÖSSZESEN:	219 125	152 729	66 396	

9.3. Áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések

FOLYAMATBAN LÉVŐ BERUHÁZÁSOK/felújítások/programok				
"Rajta múlik" (TÁMOP 2.1.0) életmódprogram	125000	125000	0	2014-2015
Békamocsár - tanösvény (Szabadidő Egyesület pályázatával)	30900	30900	0	2014
Gyógyszertár felújítása	25000		25000	2014
Tűzoltószertár felújítása (Tűzoltó Egyesület pályázatával)	15000	14000	1000	2014
ERDŐ-rekonstrukció (Letermelés költsége: 3 M, Újra telepítés 2 M, Letermelt fa értéke 10,5 M)	5000		5000	2014
Napelem pályázat	38 714	29 082	9 631	2015
Összesen:	200900	169900	31000	

III. KÖZSZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA

1. Az önkormányzat által ellátott kötelező feladatok:

- településfejlesztés,
- településrendezés,
- az épített és természeti környezet védelme,
- a lakásgazdálkodás,
- vízrendezés és csapadékvíz elvezetés,
- csatornázás,
- köztemető-fenntartás,
- helyi közutak és közterületek fenntartása,
- helyi tömegközlekedés,
- köztisztaság és településtisztaság biztosítása,
- közreműködés a helyi energiaszolgáltatásban,
- közreműködés a foglalkoztatás megoldásában, közfoglalkoztatás
- szociális ellátásokról való gondoskodás,
- gyermekes ifjúsági feladatokról való gondoskodás.
- közművelődést,
- a nemzeti és etnikai kisebbségek jogai érvényesítését,
- az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítését;
- helyi tűzvédelemről való gondoskodást,
- közbiztonság helyi feladatait,
- sport támogatását
- óvodai alapfokú nevelés,
- iskolai alapfokú nevelés és oktatás
- művészet tevékenység biztosítását,
- közösségi tér biztosítását

2. Az önkormányzat által ellátott önként vállalt feladatok:

- a lakosság egészségügyi ellátása terén a helyi labor és a fizioterápia ellátás biztosításáról,
- EFI működtetése
- Mezőri szolgálat biztosítása

3. Az önkormányzati intézmény- és feladatstruktúra:

▪ **Oktatás**

Az óvodai alapfokú nevelés feladatát az Önkormányzat a Kerekerdő Evangélikus Óvoda intézmény útján látja el. Az óvodai feladatokat 4 óvodai csoporttal 2012. év szeptemberében kötött feladat-ellátási szerződéssel átadta a Magyarországi Evangélikus Egyháznak. A feladat ellátásához szükséges vagyoni eszközöket (ingóságokat, ingatlanokat) a 100 férőhelyes intézményt érintően a működtető vagyonkezelésébe adta át.

A gyermeklétszám alakulása, az állami finanszírozás csökkenése azonban előre vetítette, hogy az óvoda működésével kapcsolatban változtatások szükségesek.

Az iskolai alapfokú oktatás feladatellátása 2013. január 1-től visszakerült állami feladat-ellátási körbe. Az állam a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) útján látja el a feladatot. A feladat ellátásához szükséges vagyoni elemek szintén átadásra kerültek (oktatást közvetlenül érintő ingóságok és ingatlanok.) Az iskola konyha és a tomaterem Önkormányzati fenntartásban maradt.

Az Önkormányzat a közoktatás és nevelés színvonalának javítása érdekében a következőkkel továbbra is segíti a feladatot:

- Az energiatakarékossági szempontok előtérbe kerülését: a fűtés, a víz, és villamos energia költségek csökkentését, közös pályázattal napelem rendszer létrehozására (tervezett ideje: 2015. év)
- A sportcsarnok létesítmény fejlesztésével, annak ingyenes használatával.
- Anyagiilag támogatja az óvodai feladatok ellátását; szállítja a településrészekről az óvodás gyermekeket.
- Egyesületek támogatásával támogatja a gyermek és ifjúsági szabadidős tevékenységeket, táborozásokat.
- Saját főzőkonyha működtetésével gondoskodik a gyermekélelmezésről, nyári gyermekétkeztetéshez forrásokat biztosít.
- Az óvodai nevelésnek és az oktatásnak helyet adó épületek folyamatos korszerűsítésére, felújítására törekszik, melyek finanszírozásáról pályázati források bevonásával kíván gondoskodni.
- Az intézmények felújítása során törekszik kell az akadálymentes közlekedések kialakítása.

▪ **Egészségügy**

Az Önkormányzat kötelező feladata az egészségügyi alapellátás biztosítása. A Képviselő-testület a gazdasági program időtartama alatt az egészségügyi szolgáltatást a következő módon kívánja biztosítani.

- Fenntartja
  - a védőnői ellátást,
  - az iskola-egészségügyi ellátást
  - vállalkozó orvosokkal szerződve a háziorvosi, fogorvosi ellátást;
  - egészségfejlesztési irodát (EFI) működtet
  - részt vesz az összevont orvosi ügyeletet működtetésében.
- Támogatja az egészségügyi ellátás színvonalát szinten tartó, illetve növelő fejlesztéseket, ezekhez pályázati lehetőségeket keres.

- Az általános egészségügyi helyzet javítása érdekében működteti a fizioterápiás ellátást és a helyi kislabort.
- Részt vállal szűrővizsgálatok szervezésében.

▪ Szociális ellátás

Az Önkormányzat Képviselőtestülete fenntartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociális ellátások területén az Önkormányzat a következő feladatokat látja el:

- A Képviselőtestület évente legalább egy alkalommal – illetve központi jogszabályváltozások miatt szükség szerint – felülvizsgálja a helyi szociális ellátások rendszerét meghatározó rendeletét.
- A következő szociális ellátásokat és szolgáltatásokat biztosítja:
  - a szociális információs szolgáltatás - mint kötelező szolgáltatás - az Polgármesteri Hivatal szervezeti keretein belül biztosítja.
  - Rászorulóknak részére helyi rendeletében szabályozott települési támogatásokat nyújt, az alábbiak szerint:

Települési támogatások Lajoskomárom (2015.03.01-től)

	Támogatás megnevezése	Mikor?	Jövedelem határ		Egyéb korlát	Mértéke (Felső mértéke)	
			családban élőnél	egyedül élőnél		családban élőnél	egyedül élőnél
I. Pénzbeni települési támogatások							
I.1.	Rendkívüli települési támogatás	Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet együttes fennállása	nincs	nincs		Évente max. 57000,- Ft	Évente max. 71250,- Ft
I.2.	Rendkívüli települési támogatás	Átmeneti nehézséget jelentő, létfenntartást veszélyeztető élethelyzetben	57000,- Ft/fő	71250,- Ft/Fő		Évente max. 57000,- Ft	Évente max. 71250,- Ft
	a) átmeneti települési támogatás				11400,- Ft meghaladó igazolt gyógyszerkiadás	Évente max. 57000,- Ft	Évente max. 71250,- Ft
	b) rendkívüli gyógyszer támogatás	Rendkívüli gyógyszerkiadás esetén	57000,- Ft/fő	71250,- Ft/Fő			
	c) temetési támogatás		85500,- Ft/fő	114000,- Ft/Fő		15000,- Ft	15000,- Ft
I.3.	Beiskolázási támogatás	Iskolakezdés (VII.15-IX.15.)	57000,- Ft/fő	xxx	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, + tanulói jogviszonyt	Egyszeri: 5000,- Ft/tanuló	xxx
II. Természetbeni települési támogatások							
II.1.	Lakásfenntartási települési támogatás	Havonta rendszeresen Közműszolgáltatásra (gáz, áram)	57000,- Ft/fő	57000,- Ft/fő	Lakáskiadások igazolás	Család 1 főre jutó jövedelme az öregségi ny.min. 0 - 100 % 3000,- Ft; 101 -150 % 2000,- 151 - 200 %	
II.2.	Települési tüzelő támogatás	XI.1-től II.28-ig tűzifa juttatásként	57000,- Ft/fő	71250,- Ft/Fő		1 m ³ (10 q)/ lakóház	
II.3.	Köztemetés költs. Elengedése	Részletfizetés, csökkentés	57000,- Ft/fő	57000,- Ft/fő	Létfenntartás veszélyeztetése		

- családsegítés feladatát az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálattal való együttműködéssel biztosítja.

▪ **Gyermek és ifjúságvédelem**

A gyermek- és ifjúságvédelem feladatköréhez kapcsolódó szolgáltatások körében ellátandó feladatok:

- Önkormányzat felülvizsgálja a helyi gyermekvédelmi, gyámügyi rendeletet.
- A rendelet módosításnál figyelembe veszi a gyermekvédelmi rendszer által tett jelzéseket, észrevételeket.
- Az Önkormányzat a következő gyermekvédelmi szolgáltatásokat, ellátásokat biztosítja:
  - rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
  - rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
  - Arany János ösztöndíj programban részvétel,
  - Bursa Hungarica ösztöndíj programban részvétel,
  - gyermekjóléti szolgáltatás az az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálattal való együttműködéssel
  - gyermekétkeztetés
- Az Önkormányzat támogat minden olyan programot, rendezvényt, mely az ifjúság kulturált szabadidő eltöltését, nevelését, művelődését szolgálja.

▪ **Kultúra**

Az Önkormányzat a közművelődés és kultúra tevékenységekkel kapcsolatban az önkormányzati rendeletben, illetve a jogszabályokban előírt szolgáltatások biztosítása és a szolgáltatások színvonala emelése érdekében a következő feladatok ellátásának szükségességét fogalmazza meg:

- **A könyvtár működtetésével kapcsolatban**
  - Intézkedéseket tesz a könyvtárlomány gyarapítása érdekében, melyhez ki kell használni a pályázati lehetőségeket. Fogadni kell a magánszemélyek, intézmények, vállalkozások könyv, elektronikus információhordozó, folyóirat, felajánlásait, illetve anyagi támogatását.
  - Ismertté kell tenni a könyvtári szolgáltatások körét.
  - Bővíteni kell a könyvtár eszköz ellátottságát.
  - Teleházban továbbra is biztosítani kell a lakossági internet hozzáférést, az elektronikus információhordozók használatát.
  - A nyitvatartást az igényekhez kell igazítani.
- **A művelődési ház működésével kapcsolatban**
  - Gondoskodni kell arról, hogy a kulturális, közművelődési feladatokat is ellátó szervezetek számára biztosítva legyen a működésükhöz szükséges közösségi hely. Egy kulturális központ kialakítására pályázatot nyújtott be az önkormányzat.
  - A kulturális civil szervezetek kapjanak pénzügyi, anyagi támogatást a vállalt feladataik ellátásához.
  - Bemutatóközzési lehetőséget kell biztosítani a helyi művészek számára (költői est, felolvasó est, kiállítások, bemutatók szervezésével).
  - Szorgalmazni kell a település múltját bemutató tárlat összeállítását, és a tárlat bővítését.
  - Támogatni kell a helyi kiadványok megjelenését. Havilapban tájékoztatjuk a lakosságot a települést érintő eseményekről.

▪ **Sport**

A Képviselőtestület fontosnak tartja a sporttevékenységekkel kapcsolatos közszolgáltatások további biztosítását. Ennek érdekében, gondoskodik a település sportéletének helyet adó épületek és pályák folyamatos fejlesztéséről, karbantartásáról, felújításáról. Segítségét nyújt a sportolók utaztatásában a különböző versenyhelyszínekre és sportesemények megrendezéséhez.

IV.

HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA (HFS)

Az Európa 2020 stratégia konkrét célok formájában fogalmazza meg, mit kell még ebben az évtizedben megvalósítani a foglalkoztatás, az oktatás, az energiafelhasználás és az innováció tekintetében annak érdekében, hogy felszámolódjon a pénzügyi válság hatása és Európa visszakerüljön a gazdasági növekedéshez vezető útra. E stratégia megvalósulását szolgálja a 2014 – 2020 időszak uniós forrásfelhasználása, a tematikus célkitűzések és prioritások, az EMVA és a LEADER konkrét intézkedései; a Területi Operatív Programok (TOP) megyei és járási és a Vidékfejlesztési Programok országos szinten. A HFS tervezésekor elengedhetetlen ezeket a lehetőségeket feltérképezni és a célrendszert ezek mentén felállítani.

1. A település jelenlegi állapotában meglévő gyenge és erős pontok (SWOT)

Erősségek <ul style="list-style-type: none"> - Lakosság munkaszeretete - Jól szervezett, tevékeny civilszervezetek jelenléte - Kiváló mezőgazdasági területek, erős, szervezett családi gazdaságok	Gyengeségek <ul style="list-style-type: none"> - Ipari létesítmények, parkok hiánya, - Szakképzett munkaerő hiánya - Kommunikációs csomópontoktól való nagy távolság, - Falu zsáktelepülés jellege
Lehetőségek <ul style="list-style-type: none"> - Kiváló mezőgazdasági területeken a termelés diverzifikálása - Helyi termék bevezetésének lehetősége - Helyi mezőgazdasági jellegű szolgáltatások igénybe vétele - Mezőgazdaságra alapuló feldolgozóipar megjelenése - Falusi turizmushoz kiaknázáshoz szükséges adottságok megléte (víz, terület), falusi turizmus fejlődése	Veszélyek <ul style="list-style-type: none"> - elöregedés, elvándorlás - mezőgazdasági további központosítása (munkahelyek megszűnése) - oktatási intézmények ellehetetlenülése - alacsony képzettségű munkaerő elszegényedése - szociális ellátások további szűkülése

2. A koncepciót meghatározó stratégiai tényezők

Projektgenerálások:

- stratégiaileg fontos fejlesztési területek meghatározása (termeléshez való hozzájárulása, innovatív jellege [új technológia, termék, eljárás]; infrastruktúra igénye, előírásoknak való megfelelése [településrendezési terv, környezetvédelem stb.]
- speciális igénnyel vagy hátránnyal élő csoportok segítése, kezdeményezések
- kapacitásfejlesztés (képzési igények feltárása, adekvát képzések, készségfejlesztések támogatása),
- önerő biztosításának kérdése

- helyi erőforrások használatának kérdése,
- munkahelyteremtés és megőrzés

Az EU pályázatok megléte az intézményeink működtetésének XXI. századi modernizálására környezettudatos, fenntartható módon.

3. Fejlesztési alapelvek

- A falusias lakókörnyezet megőrzése nagyobb méretű turisztikai beruházás esetén
- Település természeti, kulturális kincseinek fokozott védelme
- Munkahelyteremtő fejlesztések előtérbe állítása
- Önkormányzat szaktudással, területtel tudja támogatni a befektetőket
- Oktatási intézmények helyben megtartása
- Feladatstruktúra felülvizsgálata
- Környezettudatosság, fenntarthatóság prioritása minden beruházás esetén

V.

STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK

1. Fejlesztési célok, elképzelések

1.1 Településrészeink fejlődése

Középbogárd

A településrészen az infrastruktúra kiépítettsége a szennyvízberuházás megvalósításával teljessé vált.

Középbogárdon 10 db teljes infrastruktúrával ellátott lakótelek (átlag 2100 m² területtel) alakítottunk ki; mely beruházás esetén egyben is értékesíthető, bérebe adható. Üzemépületként a településrészen található a volt varroda épülete, mely alkalmas lenne feldolgozóipari üzem kialakítására. Hasonlóan funkcióval lehetne ellátni a volt óvoda épületét.

Felújítási tervek között szerepel a temetőkert felújítása, urnafal létesítése, járdák felújítása

Az elkövetkezendő években az Önkormányzat költségvetésében forrást biztosít a meglévő épületei, árokrendszere, járdák kiépítésére, felújítására.

Sáripusztá

Ingatlanszámaiban, lakosságszámában évek óta nincs változás. A továbbfejlesztés lehetőségeit a tulajdonos, Enyingi Agrár Rt. elképzeléseivel közösen alakítjuk ki. A településrészen jelentős a lóállomány, a célok között szerepelhet a lovas turizmus fejlesztése.

Lajoskomárom

A településen egésze teljes infrastruktúrával ellátott. Lajoskomárom rendezési tervében potenciálisan 4 utca van kijelölve lakótelkek kialakítására; azonban a kijelölt területek gáz, víz és áram ellátása nem biztosított.

Lakossági igény a közvilágítás külső peremrészekre történő kibővítése, a közvilágítás korszerűsítése esetén az energiatakarékos megoldások figyelembe vételével. További lakossági igény a közbiztonság érdekében közterületi kamrarendszer kialakítása, a belterületi járdaszakaszok felújítása; a helyi piac területének korszerűsítése vagy más területen új helyi piac létrehozása. Temetőkert és ravatalozó felújítása, terület bővítése, urnafal kialakítása.

Cél az Önkormányzati tulajdonú középületek ütemezett felújítása, figyelemmel az épületenergetikai korszerűsítésekre, energiatakarékosságra (komplex felújítás során: nyílászáró cserék, külső hőszigetelések, fűtés korszerűsítések tervezésével).

Az Önkormányzati lakásállomány növelése szociális bérlakásokkal, régi épületek megvásárlásával, azok felújításával.

A módosított településrendezési terv értelmében az önkormányzat rendelkezik területtel ipari, mezőgazdasági feldolgozó tevékenység településre vonzásához. E területen cél ipari park kialakítása és üzemcsamok megépítése, mely területen elsőként az Önkormányzati Településfejlesztő Kft. kapna helyet, de a terület további tevékenységek befogadására is alkalmas lenne.

A turisztikai fejlesztés egyik lehetséges alternatívája a falusi turizmus lehetőségeinek kiaknázása. Szálláshelyek számának bővítése, parkok, sétányok, tanösvények létesítése, karbantartása. Lajoskomárom Fülöp-hegy borturisztikai lehetőségének fejlesztése (nyitott pincék, borút, pincefesztivál).

Beruházó bevonásával jövőbeni fejlesztési lehetőséget jelent a volt fürdő és környéke turisztikai célú hasznosítása, termálfürdőt és gyógyszállót megépítése a Kutas-patak völgyében, a rendelkezésre álló 12 hektáron valósulhat meg. Kisebbségi beruházással a területen fürdő-tó alakítható ki.

Helyi piac létesítése és a Közművelődés fejlesztéséhez új művelődési ház építése.

2. A megvalósítás mechanizmusa

2.1. Helyi vállalkozások

Önkormányzat minden lehetőségével ösztönzi a helyi ipari, kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások számának bővülését, működésük segítségét.

A vállalkozók támogatásával kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- A helyi vállalkozások támogatása, érvényesülésének segítése érdekében össze kell állítani az ún. vállalkozói térképet, mely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük.
- A helyi termék és szolgáltatás terjesztését preferáljuk.
- Az Önkormányzat honlapján bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak.

2.2. Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település olyan kitörési lehetősége, ahol fejlesztési lehetőségek adóttak. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, s jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania saját arculatát, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét.

A turisztika fontos azért is, mert munkahelyteremtő és megtartó képessége is jelentős lehet.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések

- Fejleszteni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek.
- A falusi turizmus kiemelt támogatása elsődleges a település szempontjából
- Testvérvárosi kapcsolat további ápolása, építése szükséges.
- Turisztikai kiadványt kell készíteni (pl.: füzet, prospektus, túratérkép stb.).
- Az idegenforgalmi megítélés szempontjából fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló edény).

2.3. Faluközpont, utak, járdák, parkok felújítása

Középtávú terveink között szerepel a Faluközpont további felújítása. A központi rész Komáromi, Batthyány utcai szakaszának felújítása megtörtént. Az Ozorai és Enyingi utcát érintő központi rész parkjainak, járdáinak, parkolóinak, buszmegállóinak felújítása további feladat. Szükséges az orvosi rendelőnél lévő parkoló felületének megújítása térkövezéssel.

A ciklusban kiemelten kezelendő a rossz állapotban lévő járdaszakaszok felújítása. Az úthálózat a szennyvízberuházást követően megújult, ennek szinten tartása, állagmegóvása jelent feladatot a padkák, mezőgazdasági földutakról történő becsatlakozások karbantartásával. Ugyancsak úthálózatot érintő feladat a helyi gazdaközösséggel együttműködve a mezőgazdasági földutak folyamatos karbantartása. Kiemelt feladatnak tekintendő a temetőkeretek fejlesztése, a ravatalozók felújításával, umafal létrehozásával, és a temetői nyilvántartási rendszer digitalizálásával.

A közbiztonság érdekében köztéri kamerarendszer kialakítása szükséges fejlesztendő elem a településen.

2.4. Középületek felújítása, hasznosítása

Középületeink felújítását továbbra is tervszerűen és komplexen végezzük. Egy-egy épület felújítása során kiemelt szempont az energiahatékonyság növelése, melynek érdekében az adott épület nyílászáró cseréjé, külső hőszigetelésé és fűtésének korszerűsítését együtt kell kezelni.

Több önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású épület ilyen irányú felújítását tervezzük, akár a vagyonhasznosítóval, akár a működtetővel közösen és tervezetten pályázati forrásból. Tervezett, felújítandó épületek:

- Iskola épülete (Gesztenyefasor u. 4.)
- Óvoda épülete (Gesztenyefasor u. 2.)

- Művelődési Ház épülete (Komáromi u. 6.)
- Szolgáltató Ház épülete (Batthyány u. 6.)

Terveink között szerepel a falu részére egy központi kulturális hely kialakítása, új épület építésével (beadott pályázat). Erre elkészült engedélyes terv rendelkezésre áll. Az önkormányzati ingatlanok közül a leromlott állapotú, gazdaságtalanan üzemeltetésű épületek értékesítését tervezzük (Komáromi u. 9/E).

2.5. Infrastruktúra

Az infrastrukturális fejlesztések pozitív irányba befolyásolják a település fejlődését. Az infrastruktúra-fejlesztést gyakran más fejlesztésekkel elért eredmények kényszerítik ki, illetve a megvalósult infrastruktúra gyakran újabb fejlesztési igényeket indukál, illetve megnyitja a továbblépés lehetőségét.

Az Önkormányzat Képviselőtestülete ezért:

- Fontosnak tartja a közúthálózat, a járda, a csapadékvíz elvezető rendszer, felszíni vízvezető árok és zárt csapadékvíz csatornahálózat, a vízvezetékrendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, illetve egyéb telefon, internet, kábeltelevízió szolgáltatások biztosítását, bővítését és fejlesztését
- A közintézmények akadálymentes megközelítését ki kell építeni a törvényi előírásoknak megfelelően
- A közvilágítás lakossági igényekre alapuló területi kibővítését és energiatakarékos megoldásait figyelembe kell venni a fejlesztési elképzeléseknél.

2.6. Informatikai fejlesztések

Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzatok számára a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az információbiztonsági követelményeknek való megfelelés érdekében szükséges fejlesztéseket szükséges tervezni. A temetői nyilvántartás részére elektronikus nyilvántartó rendszer bevezetése szintén fejlesztési terület.

3. Munkahelyteremtés

3.1 Munkahelyteremtésben és a falu komplex fejlődésében kulcskérdés. A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat. A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az Önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt. A munkanélküliek aránya az utóbbi két évben ugyan csökkent a közmunka programok következtében, de az Önkormányzatnak hosszútávon a közfoglalkoztatás helyett a vállalkozói munkahelyteremtést kell támogatnia és preferálnia.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen, ehhez igyekszik kedvező infrastrukturális háttérrel kiépíteni,

- a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremt, és tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával, önkormányzati tulajdonú Kft útján munkavállalók foglalkoztatásával;
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal.

Fejlesztési elképzelések között, önkormányzati területen ipari park létrehozását tervezi, a területen a megfelelő infrastruktúra kialakításával, üzemcsarnok építésével.

3.2. Közfoglalkoztatás:

A közfoglalkoztatási program előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közfoglalkoztatás ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával) tud ellátni közcélú feladatokat.

A közfoglalkoztatással kapcsolatban az Önkormányzat

- Maximálisan kihasználja a munkaügyi központ által rendelkezésére bocsátott keretet, melyhez az önkormányzati önrészt biztosítja.
- Együttműködik és támogatja a közfoglalkoztatásban érintett különböző gazdasági szervezeteket, és ösztönzi a minél nagyobb létszámú foglalkoztatást.

4. Településfejlesztés

A jelenlegi gazdasági potenciál és a foglalkoztatás nem teszi lehetővé a falu népességmegtartó képességének szinten tartását.

Az átalakult mezőgazdasági struktúrában (egyoldalú növénytermelés) az érintett vállalkozók egyre kevesebb embert foglalkoztatnak. Az egyszerű mezőgazdasági kultúrák feldolgozása és értékesítése a térségünkől távol történik.

A térségben jelentősebb ipari tevékenységet folytató vállalkozás nem található.

Lehetőségek rejlenek a mezőgazdasági feldolgozás térségben, településen történő megteremtésében.

A megye déli területe turisztikai szempontból kiaknázatlan. Pályázaton nyert, kidolgozott turisztikai koncepció és programterv készült a megye déli területeinek turizmusfejlesztésére, melynek Lajoskomárom is része. A turizmus lehetőségeinek kiaknázásához befektetést keres az Önkormányzat.

Civil szervezetek és vállalkozók bevonása szükséges, hogy jó természeti adottságainkat még jobban kiaknázzuk (horgász, vadász és lovas turizmus). A tolnai borvidékhez való csatlakozásunkkal, 45 ha szőlőterületünkkel és kivételes adottságú pincefalunkkal jók a lehetőségek a borászati turizmus kialakítására (Pincefesztivál, borpalackozó, „nyitott pincék akció” stb.).

Az Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a Képviselőtestület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen. Vagyon értékesítéséből származó bevételt az Önkormányzat működésre nem fordíthatja. Ezt fejlesztésre, állagmegóvásra használhatja fel a jövőben. Cél, hogy az Önkormányzat

olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja.

Az Önkormányzat Képviselőtestülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekben azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

VI. A HELYI ADÓPOLITIKA

Az Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire.

A helyi adók esetében az Önkormányzat Képviselőtestülete az adóztatást úgy kívánja továbbra is alakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

A helyi adóztatás során az Önkormányzat Képviselőtestülete:

- minden évben, a költségvetési készítéséhez kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket,
- adó-fajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket, és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat,
- adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet módosításokról,
- koncepciót dolgoz ki a helyi iparűzési adó esetleges megszűnése miatti adóbevétel kiesés pótlására,
- csak olyan adórendeleteket fogad el, amelynél figyelembe veszi a lakosság teherviselő képességét.

Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselőtestület fokozott figyelmet fordít arra, hogy

- az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adóintélvőségek nagyságáról, a beszédre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről.
- az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást).

VII. VAGYONGAZDÁLKODÁS

1. Nem lakás célú ingatlanok

Településünkön a fenntartható fejlődés érdekében a racionális terület-felhasználásra, a beépíthető és be nem építhető területek egészséges arányának megtartására, az ésszerű feltételeinek biztosítására kell törekednie. Mindezekkel összefüggésben kiemelt hangsúlyt kell adni az épített és a természetes környezet rehabilitációs folyamatainak.

- Feladat az ingatlan vagyon áttekintése mind az üzleti (forgalomképes), mind a korlátozottan forgalomképes, forgalomképtelen vagyon tekintetében. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az ingatlanpiac változásait és az önkormányzat feladatellátásához szükséges ingatlanvagyon.
- Az önkormányzat feladatellátását szolgáló középületek karbantartására, felújítására folyamatos figyelmet kell fordítani, hogy a kor elvárásainak megfelelő infrastrukturális háttér biztosított legyen. Különös figyelmet kell fordítani az épületek energetikai fejlesztésére.
- A nagyközség Településrendezési Tervének felülvizsgálatával a település további fejlesztési irányainak meghatározása.
- A forgalomképes ingatlanokat bérbe adással, egyedi döntés alapján értékesítéssel történő hasznosítása. Az elidegenítést lehetőség szerint a funkció meghatározásával valósítsa meg az Önkormányzat.
- Megvizsgáljuk az épületeinknek hasznosítási, értékesítési lehetőségét, a döntési javaslatot a Képviselőtestület elé terjesztjük.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő, értékesítésre nem kerülő üres ingatlanok hasznosítására feladattervet kell kidolgozni.

2. Lakásgazdálkodás

- Az önkormányzati lakások áttekintése, állagmegőrzésük, karbantartásuk folyamatos figyelemmel kísérése. Új lakások bevonása, felújítása szociális bérlakásként.
- Lakásállomány bérbeadás útján történő hasznosítása, a bérleti díjak piaci viszonyokhoz igazítása.

3. Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság

Az önkormányzati részvétellel működő gazdasági társaság éves beszámolója alapján vizsgálni szükséges a következő szempontok szerint:

- képesek-e az általuk ellátott feladatok jövedelmező ellátására;

- fejlesztésükhöz adottak-e a feltételek (árak, piac, fejlesztési forrás, egyéb feltételek);
- társasági formájuk megfelelő-e;
- tevékenységük megfelel-e az Önkormányzat tulajdonosi érdekeinek, tevékenységi körük kibővítése vagy szűkítése szükséges-e?

4. Vagyoni helyzet

Az önkormányzat vagyonszerkezetét is bemutató vagyonelejtár felülvizsgálata a választások előtt megtörtént. Az Önkormányzat vagyonának bemutatását az 1. számú melléklet részletezi.

5. Anyagi források megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adó rendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrás növelésének.
- A Képviselőtestület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).
- Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására, (különösen a bérbeadás, bér munka lehetőségére), valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

6. Pénzügyi gazdálkodás

Az önkormányzatok gazdálkodása elválaszthatatlan az államháztartástól, annak egyik alrendszerét jelenti. Az államháztartás reformja két szempontból is elengedhetetlen. Egyrészt az elmúlt közel másfél évtized tapasztalatai, az ágazati szabályok, a gazdasági folyamatok változásai, az állami és önkormányzati feladatok arányeltolódása miatt. Másrészt az Európai Unióhoz való csatlakozás az önkormányzati struktúra, az ágazati szakmai előírások, az adórendszer átalakítását indokolják, amely az államháztartás alrendszereit is érinti, így

az önkormányzatok pénzügyi szabályozását is. A fenti körülmények jelen pillanatban nem tesznek lehetővé hosszú távú pénzügyi prognózist. Az Önkormányzat gazdálkodása nagyban függ a kormányzati elképzelésektől (alapfokú oktatás, közigazgatás várható jelentős átalakítása). Kiemelten fontos gazdálkodási célok:

- Az Önkormányzat egyik legfontosabb feladata a működőképesség biztosítása, a költségvetési egyensúly megtartása. Az elmúlt közel másfél évtized folyamán az önkormányzatok bevételi struktúrájának átrendeződése volt tapasztalható, ezen belül a saját bevételek felértékelődése, az állami támogatások leépülése volt jellemző a feladatfinanszírozással.
- Ez a tendencia várható a következő időszakban is, ezért az állami szabályozás átalakítása során fel kell készülni a helyi adórendszer átalakítására, változásokra.
- Az egyre szűkülő költségvetési források – különösképpen a felhalmozási és tőkejellegű bevételek –, valamint a növekvő társadalmi szükségletek miatt jelentkező beruházási, fejlesztési feladatok nagyobb mértékben igénylik az önkormányzatoktól a hitel, mint külső forrás igénybevételét.
- A hitelállomány nagysága az önkormányzatok hitelfelvételét szabályozó törvény lehetőségeit nem merítheti ki.
- Az Önkormányzat saját forrásait a pályázati forrásokból egészítheti ki.
- A megalapozott gazdasági döntések legfontosabb feltétele a gyors és pontos információ. Ennek érdekében ki kell alakítani az önkormányzat intézményei és a Polgármesteri Hivatal egységes pénzügyi adatrendszerét. Össze kell hangolni az általános és speciális igényeket is kielégítő analitikus és főkönyvi könyvelési programokat. Ezek révén nemcsak a központi költségvetési szervek részére nyújtandó információ-szolgáltatás válik hatékonyabbá, hanem a helyi döntési mechanizmusokhoz kapcsolódó adatszolgáltatás is.
- Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét biztosítandóan az elmúlt években működési hitel felvételére nem került sor. Kamatmentes kölcsön igénybevétele történt Önkormányzati alapokból. A pályázati önrészek biztosításához a jövőben szükség lehet önkormányzati hitel felvételére.

VIII. Település-üzemeltetési politika

A település településüzemeltetési politikájának célkitűzései a következők:

- Az Önkormányzat a közszolgáltatások biztosítása és színvonalának emelése vonatkozásában meghatározottakat a lehető legmegfelelőbb szolgáltatóval végezze, figyelembe véve
  - a gazdaságosság,
  - a hatékonyság,
  - az eredményesség követelményeit.

- A településüzemeltetési feladatok főbb szervezési, lebonyolítási feladatait az Önkormányzat önállóan és a Polgármesteri Hivatal útján végzi, biztosítva azt, hogy a feladatok ellátása átlátható, összehangolható.
- A településüzemeltetés során az Önkormányzat Képviselőtestületének figyelemmel kell kísérnie az egyes közfeladatokkal kapcsolatban felmerülő kiadásokat és a vele szemben keletkező bevételeket adott évben, illetve több év viszonylatában. A növekvő költségvetési kiadással és a csökkenő költségvetési bevétellel járó közfeladatok esetében rendszeresen vizsgálni kell azt, hogy a közszolgáltatás biztosítása más szolgáltatóval, illetve más módon nem lehetséges-e.
- A településüzemeltetés során valamely közszolgáltatási feladat ellátásában résztvevő szervezet, illetve a gazdaságpolitikai célkitűzések megvalósítását támogató civil szervezet csak úgy kaphat az Önkormányzattól anyagi segítséget, ha a kapott támogatással megfelelő módon elszámol.
- A településüzemeltetés során kiemelt feladat, hogy olyan térítési díj, illetve az ellenszolgáltatásért biztosított közszolgáltatásokért olyan ellenérték kerüljön megállapításra, amely igazodik a felmerült költségekhez.
- A településüzemeltetés során párbeszédet kell kezdeményezni a civil szervezetekkel, az intézményekkel, annak megbeszélésére, hogy mely tevékenységek azok, melyekbe be tudnak kapcsolódni.

1. Vízzolgáltatás, szennyvíz és csapadékvíz elvezetés, tisztítás

Az Önkormányzat biztosítja az egészséges ivóvízellátás és szennyvízelvezetés és tisztítás szolgáltatást a FEJÉRVÍZ Zrt. közszolgáltatón keresztül.

A felszíni csapadékvíz elvezető rendszer karbantartása folyamatos feladatot jelent a lakosság és az önkormányzat számára is.

2. Köztemető fenntartása

Az Önkormányzat kötelező feladatként köteles ellátni a köztemető fenntartással kapcsolatos feladatokat. A köztemető fenntartás, mint közszolgáltatás biztosítása, és színvonalának emelése érdekében az alábbi feladatok vannak:

- Át kell tekinteni az Önkormányzat köztemető rendeletét.
- Gondoskodni kell a köztemető üzemeltetéséről, felújításáról.
- Biztosítani kell azt, hogy a köztemető megfeleljenek a jogszabályokban meghatározott követelményeknek.

3. Közterületek fenntartása

A Képviselőtestület kívánatosnak tartja a közterületek megfelelő színvonalon történő fenntartását, ennek érdekében a következő feladatokat határozza meg:

- Fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztán tartására.
- Folytatni kell a meglévő település virágosításának programját, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét.
- Gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az előregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról.
- Nagyobb figyelmet kell fordítani a köztéri építmények állagának megőrzésére.
- A faluközpont pályázati forrásból elvégzett megújítása sokat emel a közparkjaink színvonalán.

Az Önkormányzat Képviselőtestülete a játszótérrel kapcsolatban az alábbi feladatokat határozza meg:

- folyamatosan gondozni, ápolni kell a játszótérek eszközeit, valamint a sportot szolgáló zöldfelületeit,
- évente megelőző karbantartásukat el kell végezni.
- Lehetőség szerint törekszik új közösségi tér kialakítására,
- Tanösvény és pihenő park kialakítása.

4. Köztisztaság, településtisztaság

A köztisztaság és településtisztaság fenntartási közszolgáltatás biztosítása érdekében az Önkormányzat

- továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról; a szolgáltatást az Önkormányzat az VERTIKÁL Polgárdi közszolgáltatóval végezteti,
- propagandát folytat a szemétszállítási szolgáltatás kihasználása érdekében – tájékoztatva a lakosságot a szemétegetés negatív környezeti hatásáról,
- célként megjelöli a szelektív hulladékgyűjtés terjesztését. Lehetőséget keres arra, hogy a településen kihelyezésre kerüljenek a szelektív hulladéktároló edények,
- évente megszervezi a lomtalanítási akciót,
- évente szemétyűjtési akciót szervez a lakosság és a civil szervezetek, valamint a tanulók bevonásával,
- rendszeresen gondoskodik a közterületeknél található konténerek ürítéséről,
- biztosítja azt, hogy a közterületekre hulladékgyűjtő edények megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek,
- gondoskodik az önkormányzati közutak téli síkosságának mentesítéséről és a hóeltakarításról
- Megoldást keres a zöldhulladék kezelésére.
- Közmunka program keretében gondoskodik az illegálisan lerakott szemét elszállításáról

5. Helyi tűzvédelem

Az Önkormányzat a helyi tűzvédelmi feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- támogatja a helyi önkéntes tűzoltó egyesületet,
- közreműködik a tűzoltóság eszközeinek korszerűsítését, bővítését célzó pályázati tevékenységben,
- az Önkormányzati hivatal, illetve az önkormányzati intézmények vonatkozásában
  - figyelemmel kíséri a tűzvédelmi szabályzattal való rendelkezést,
  - tájékoztatást kér a szabályozások évenkénti felülvizsgálatának, a tűzvédelmi oktatás megtartásának és a kapcsolódó nyilvántartások vezetésének megtörténtéről.

6. Helyi közbiztonság

Az Önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében

- támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél,
- biztosítja a mezőőri szolgálat ellátását
- a körzeti megbízottal és polgárőrséggel koordinálja a mezőőri szolgálat ellátását
- támogatja polgárőrség működtetését, szorgalmazza a polgárőr szervezet aktív tevékenységét, helyet biztosít számukra, anyagilag támogatja az eszközbeszerzéseket,
- javaslatokat, észrevételeket tesz a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére,
- felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, közbiztonságot veszélyeztető körülményekre,
- a helyi körzeti megbízott részére helyiséget biztosít,
- szorgalmazza köztéri kamerarendszer kiépítését.

IX.

A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ÜTEMEZÉS A megvalósítás költségei éves ütemezésben

Feladat, fejlesztés megnevezése	Ráfordítás (ezer Ft)					Összes ráfordítás eFt
	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	
Napelemrendszer (Egészség ház, Sportcsarnok) (KEOP)	38 000					38 000
Ipari park létesítése (Malom köz)		120 000				120 000
Temető terv és nyilvántartási rendszer	2 000					2 000
Temetők felújítása	3 000	3 000	3 000			9 000
Járdák felújítása	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	10 000
Térfigyelő kamerarendszer				15 000		15 000
Épületek komplex épületenergetikai felújítása		8 000	120 000			128 000
Közvilágítás korszerűsítése				45 000		45 000
Helyi piac kialakítása			25 000			25 000
Falubusz (20 fős) beszerzése			20 000			20 000
Faluközpont (Ozorai u. – Enyingi u.) felújítása		15 000				15 000
Közművesítések				25 000		25 000
Művelődési Ház építése					280 000	280 000
Fürdő-tó kialakítása					230 000	230 000
Összesen	45 000	148 000	170 000	87 000	512 000	962 000

Források alakulása éves ütemezésben

Források megnevezése	Bevételek éves ütemezése (ezer Ft)					Összes bevétel (eFt)
	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	
Napelemrendszer (Egészségház, Sportcsarnok) (KEOP 1.2.0)	28 000					28 000
Ipari Park (TOP 2004 -2020)		120000				120 000
Térfigyelő kamerarendszer (Leader 2004 – 2020)				15000		15 000
Komplex épületenergetika (KEOP)			110 000			110 000
Közvilágítás korszerűsítése (KEOP)				40 000		40 000
Helyi Piac (Leader 2004 – 2020)			18 000			18 000
Falubusz (20 fős) TAO			20 000			20 000
Faluközpont (Ozorai u. – Enyingi u.) felújítása		15 000				15 000
Saját forrás	17 000	13 000	22 000	32 000	2 000	86 000
Művelődési Ház Egyéb külső forrással					280 000	280 000
Fürdő-tó Egyéb külső forrással					230 000	230 000
Összesen	45 000	148 000	170 000	87 000	512 000	962 000

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata e gazdasági programban foglalja össze kötelező és vállalt feladatait, azok ellátásának módját az elkövetkezendő ciklusra.

Lajoskomárom Gazdasági Programjának legfontosabb feladata, hogy összegezze, rendszerezze és egységenként láttassa mindazokat a törekvéseket, célokat és eszközöket, amelyek községünk és lakói jobb életminőségét szolgálják a jelzett időszakra vonatkozóan és azon túlmutatóan is.

Lajoskomárom, 2015. március 30.

PIRTYÁK ZSOLT
polgármester

Határozati Javaslat

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat

/2015. ( ) számú határozata

az Önkormányzat 2014-2019. terjedő időszakra szóló Gazdasági Programjáról:

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a 2014-től 2019-ig terjedő időszakra szóló Gazdasági Programját, és annak végrehajtásával összefüggő feladatait „Magyarország helyi önkormányzatokról” szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § alapján a következők szerint határozza meg:

1. Általános rendelkezések

Az önkormányzat a település vonzóvá tétele és a lakosság színvonalának javítása érdekében arra törekszik, hogy elősegítse a Gazdasági Programban megfogalmazott feladatok megvalósítását.

2. A gazdasági program végrehajtásával összefüggő feladatok

Az önkormányzat a gazdasági program megvalósítása érdekében kiemelt feladatának tekinti:

- Környezetvédelem (aktív, passzív környezetvédelmi fejlesztések, hulladékkezelés stb.)
- Fenntarthatóság (megújuló energiaforrások, környezeti elemek fenntartható használata, klímavédelem stb.)
- Táj- és természetvédelem (élőhely védelem, ökológiai kiegyenlítő felületek, falusias lakókörnyezet megőrzése; természeti, kulturális kincseinek fokozott védelme stb.)
  - Környezettudatosság, fenntarthatóság prioritása minden beruházás esetén
- Környezeti szemléletformálás (oktatás, kampányolás, tanösvények stb.)
- Épített környezet rehabilitációjához
- Szociális és egészségügyi ellátottság (alapellátások, egészségügyi szolgáltatások, idők helyzete stb.)
- Szegénység kezelése (lakhatás, szegregáció, szociális problémák kezelése stb.)
- Demográfiai helyzet (koreloszlás, vándorlás, képzettség helyzete és kezelésük stb.)
- Gazdasági versenyképesség növelése, Munkahelyteremtő fejlesztések előtérbe állítása
- Önkormányzat szaktudással, területtel tudja támogatni a befektetőket
- Feladat és intézménystruktúra felülvizsgálata
- A közsolgáltatások minőségének javítása

3. A gazdasági program végrehajtásának irányítása és ellenőrzése

1. A jelen határozat által meghatározott feladatok végrehajtásáért a polgármester a felelős.
2. A program végrehajtásához szükséges forrásokat az éves költségvetés készítésekor tervezni kell.

A polgármester a jóváhagyott gazdasági program időarányos teljesítésének alakulásáról a féléves és éves költségvetési beszámoló előterjesztésével egyidejűleg köteles a képviselő-testületet tájékoztatni.

A Gazdasági Program 2015. április 15. napjával lép hatályba.